

Tizenötféle gyümölcs az ünnepen

Tu Bi Svat ünnepe a Shalom klubban. Beszámolóink a 3. oldalon

Purim Komáromban

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg minden érdeklődőt a Shalom Klub purimi összejövetelére, melyre a „Mi is itt vagyunk” program keretében kerül sor **2013. február 24-én, vasárnap 14:30-kor** a Menház Wallenstein Zoltán termében. A programból: Riszovannij Mihály szól az ünnepéről, Megila olvasás, Zuzana Vitálová (Pozsony) zeneterapeuta előadása a komáromi születésű Lehár Ferencről, Purimi tombola és meglepetések, Hámán táska, barchesz, csurgós kakaós kalács és egyéb purimi finomságok.

A belépés díjtan. Minden érdeklődőt szeretettel várunk! ■

Felvételünkön a tavalyi purimi ünnepség résztvevőinek egy csoportja

Széder este

A Komáromi Zsidó Hitközség az Aidén is megrendezi hagyományos széder estjét, melyre ezúttal a 2. széderen, **2013. március 26-án, kedden 18:00-tól** kerül sor a Menház Zsidó Kulturális és Közösségi Központ Wallenstein Zoltán termében. A kóser vacsora ára 3 EUR. Jelentkezni **2013. március 17-ig** lehet a kile@menhaz.sk címen vagy a KZSH titkárságán, tel: 7731-224. ■

Pékáruk rendelhetők

Barchesz és kóser pékáruk az alábbi Bpentekekre rendelhetők a titkárságon: február 22. (Hámán táska is) és március 15. Tel: 7731-224, e-mail: menhaz@menhaz.sk. Rendelésüket az adott héten szerdáig adhatják le. Mindenkinek jó étvágyat kívánunk! ■

Neten a Híradó

A Hitközségi Híradó elektronikus Archívuma elérhető az Interneten 2006 novemberétől az alábbi linken: <http://kehreg.com/hitkozsegi-hirado-spravodaj/> Terveink szerint hamarosan a 125. szám előtti példányokat is feltöltjük az oldalra. Jó böngészést! ■

Támogatónk

nka Nemzeti Kulturális Alap

Strasszer Gizella adománya

Strasszer Gizellától fontos dokumentumokat kaptunk ajándékba, köztük Édesapja Strasszer László szabaduló igazolványának eredeti példányát. Adománya a Schnitzer Ármin Mikromúzeum gyűjteményébe kerül. Reméljük, sokan követik példáját. Köszönjük. ■

Kapcsolatfelvétel

Barátunk, Jávor Mátyás halála után Neubart Istvánt választotta elnöknek a Székesfehérvári Zsidó Hitközség. Új megbízatásához gratulálunk! A KZSH felvette a kapcsolatot az elnök úrral, reméljük, hogy hamarosan személyesen is köszönhetjük Komáromban. ■

A komáromi zsidó énekkar és a kitűzőjük – Schnitzer Ármin Mikromúzeum

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyháznak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Külföldi olvasóink figyelmébe: Támogathat már Paypalon keresztül is!

A Komáromi Zsidó Hitközség megnyitotta Paypal számláját, adományait az alábbi címre küldhetik: help@menhaz.sk

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (meseánk ŽNO v Komárne). Alapítva 5756-ban (1996), **főszerkesztő** – szerkesztő: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomtatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám**: EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. Alapítva 5756-ban. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra národnostných menšín 2012. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!**

Faliújság rövid hírek

✧ A HH-t, a Shalom klubot és a KZSH-t támogatták: Rybár család (Rimaszombat) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

✧ Pozsonyban átadták az idei Világ Igaza kitüntetések. Részletes beszámoló a HH szlovák részében olvashatnak.

✧ A Debreceni Zsidó Hitközség június 7-9-ig rendezi meg hagyományos konferenciáját. A komáromi közösség részvételéről Paszternák Tamás koordinátor egyeztetett Debrecenben Heller Zsoltal, a rendezvény főszervezőjével.

✧ Elkészültek a 2012-es év pályázatainak elszámolásai.

✧ Február 22-én, pénteken a nagymenyi középiskola diákjai látogatnak a Menházba, az oktatási kirándulás célja, hogy megismerhessék Komárom zsidó emlékeit.

✧ A KZSH idén is bekapcsolódik a Komáromi Napok rendezvénysorozatba. Lag Baomer napján, április 28-án koncertre és a Nyitott kapuk napjára kerül sor a Menházban és a zsinagógában. Részleteket a HH következő számában olvashatnak.

Holokausz emléknapi és Tu Bi Svat

Svat hónap 15-én ünnepeljük a fák és gyümölcsök új évét. Ebben az évben ez Szeptember végére esett, egyetemben a nemzetközi Holokausz emléknappal. Komáromban a két eseményt egyszerre ünnepeltük. Nem tudtam elképzelni, hogy hogyan lehet áthidalni a két ünnep közötti szakadékot.

Dr. Czingel Szilvia

Sajnos nem sikerült teljesen megoldani ezt a feladatot, mely szerintem nem is lehetséges. Egy gyásznapi és egy örömnapi összehívása nem egyszerű feladat.

Az eseményen megjelent **dr. Anton Marek**, Komárom polgármestere, **dr. Novák Tamás**, alpolgármester, **Számadó Emese** a Klapka György Múzeum igazgatója (Dél-Komárom), **Andruskó Imre**, képviselő úr, a Selye János Gimnázium igazgatója és számos érdeklődő.

Dr. Csősz László, a Budapesti Holokausz Emlékközpont munkatársa a Horthy-korszakról tartott előadást, mely rendkívül érdekes és aktuális

volt. Ezt jelezték az előadást követő kérdések is. Ezután **Dr. Czingel Szilvia** szólt, az egyik mélyinterjúja alatt véletlenül megszerzett, a holokausz alatt íródott receptkönyvről, mely nagyon egyedinek és elképzelhetetlennek bizonyult. A holokauszt a receptkönyv segítségével túlélő 5 hölgy mindenféle eszköz nélkül, pontos arányokat írt le szakácskönyvében. (Csíkszentmihályi Mihály Flow, Az áramlat című könyvében kifejti a flow-élményt. (Ezt az elméletet sokszor alkalmazzák munkahelyeken is.) Lényege az, hogy az ember olyan tevékenységet folytat, mely közben nem foglalkozik az idő múlásával, teljesen a feladatban. Csíkszent-

Totha Péter Yoel, a budapesti Páva utcai zsinagóga rabbija

mihályi úgy vélte, hogy a vészkorszak alatt az üldözöttek számára még a márdárcsicsérgés hallgatása is flow-élményt szerzett).

A szakácskönyv történetének bemutatása után **Totha Péter Yoel**, a budapesti Páva utcai zsinagóga rabbija beszélt Tu Bisvát megjelenéséről a Tanachban, illetve a zsidóságban. A rabbi előadásából kiderült, hogy a természet milyen fontos szerepet tölt be a judaizmusban. Totha Péter szavai után délutáni ima következett, majd Kádás.

A Komáromi Hitközség ismét kitett magáért, az előírtaknak megfelelően 15 gyümölcsöt kóstolhattunk meg. Köszönjük a Hitközség munkáját! ■

Miklós Dóri

Egy hétre izraeli „diák” lehettem...

A szlovákiai Oktatási Minisztérium pályázatára sokan jelentkeztünk az ország különböző pontjairól, akik a holokauszt oktatása terén már „letettünk valamit az asztalra”. A tét nem volt kicsi: a jeruzsálemi Yad Vashem Holokauszt Mártírok és Hősök Emlékezete Intézet, a pozsonyi Izraeli Nagykövetség és a pozsonyi Milan Šimečka Alapítvány szervezésében egyhetes izraeli tanulmányúton és továbbképzésen való részvételre nyílt lehetőség a szlovákiai nevelési-oktatási intézményekben tevékenykedő pedagógusoknak.

A felhívásra beérkezett pályázatok alapján az értékelő bizottság javaslatára 23 szlovákiai pedagógus kollégámmal vehettem részt a 2012. december 2-től 11-ig tartó tanulmányúton másodmagammal magyarként.

A Yad Vashem a Holocaust Áldozatainak és Hőseinek Izraeli Emlékhatósága, 1953 óta működik Jeruzsálemben az Emlékezet hegyén. Az Intézet a holokauszt áldozatainak emlékhelye, az egyik legjelentősebb dokumentációs és tudományos kutatóközpont. A Yad Vashem intézet kéthetes tanfolyama az antijudaizmus, az antiszemi-

tizmus, a mindenkori népiirtás kérdéseinek megismerését tűzi ki célul, fel dolgozza a holokauszt történetét, módszertani segítséget ad az iskolai munkához, az egyetemes és a szlovákiai tanulságok, következtetések levonásához, a legmodernebb eszközöknek a tanításban való felhasználásához, egyben a témához kapcsolódó emléknapi, rendezvények szervezéséhez. A képzés lehetőséget nyújt Izrael Állam megismeréséhez is. A hoszsan kinyúló terület múzeumnak, kiállításoknak, emlékműveknek, kutatói és oktatási központoknak, archívu-

moknak és könyvtárnak ad otthont. Az iskola egy sokrétű, tanári továbbképző programot kínál fel, amelynek célja az aktív támogatás és a világ minden sarkán lévő pedagógusokkal való, eleven tapasztalatcsere. Egyik fő feladata ezenkívül, általános, ill. gimnáziumi osztályok számára oktatási egységek fejlesztése. A tömegtájékoztatás feljavítása és hatásossága érdekében, a Yad Vashem számára a legmodernebb médiák használata magától érthetődő dolog, ezért sok anyagot kínál az interneten letöltésre, számos oktatási egység multimédia-csomagként áll rendelkezésre.

Az egy hét alatt sokszor napi 5 előadást hallgattunk meg, illetve mi magunk is pedagógiai- módszertani foglalkozásokon vettünk részt, vitatkozhattunk, kérdezhettünk, és kutathattunk. Szemináriumunk első napján a Szlovák Köztársaság nagykövete, J.E.Radovan Javorčík köszöntött minket, majd köszöntőt mondott a Yad Vashem igazgatónöje, Dorit Novak. Tanáraink között volt Yehuda Bauer, akadémikus-tanácsadó, a Tel-Avivi Egyetem tanára, Rafi Vágó, Chava Baruch, az izraeli Yad Vashem képzési vezetője, Miriam Mouryc, csoportunk cseh vezetője, irányítója, tanára, izraeli írók és történészek, túlélők és leszármazottaik, vallásos és világi zsidók. Az előadások témái egymásra épültek, például szó volt a zsidó gettókról a második világháború alatt, külön fejezetet szenteltek a mindennapi életnek, a gettóbeli hierarchiának, kulturális és vallási életnek, boncolgattuk a zsidó zenét a holokauszt alatt, verseket, melyek a koncentrációs táborokban íródtak, rajzokat, melyek „mesélnek” nekünk az akkori borzalmakról.

Hanuka egyike a legismertebb zsidó ünnepeknek. Meglehetősen későn (i.e. 2. század) keletkezett, és a Szeleukida görög-szír hatalom (és a velük szövetséges hellenizált zsidók) ellen vívott győztes szabadságharcra emlékeztet. Hanuka első napja november 28. és december 26. között bármikorra eshet, ottlétünkör épp elkezdődött. Ilyenkor a gyerekek pénzt kapnak, hogy megtanítsák őket, milyen nemes és jó dolog adakozni. A szombat, csakúgy mint minden nap a zsidóságban, a megelőző nap estéjétől aznap estig tart.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

E nap lényege a pihenés, az Örökkévalóra való emlékezés és az Ő törvényeinek tanulmányozása. Péntek este a nőknek a gyertyák meggyújtásával, a férfiaknak a zsinagógai istentisztelettel veszi kezdetét a sábbát, melyet az ünnep megszentelése, a kidus követ. Minket egy modern zsinagógába vittek, ahol lenn a férfiak énekeltek, sőt egymásba kapaszkodva táncoltak, míg a nők fenn az emeleten imádkoztak. Be kell valljam, a szombatot vártam a legjobban. Ez a nap Jeruzsálem nevezetességeinek bemutatásáról szólt. Idegenvezetőnk a legapróbb részletességgel vezetett be Izrael politikai és vallási központjába. A keresztények, a zsidók és a mohamedánok egyaránt szent városként tekintik. Itt található a Golgota, ahol a Biblia szerint keresztre feszítették Jézust. A Via Dolorosa vezet fel oda, ahol hajdanán a keresztt állt, melyet más néven a fájdalom útjának neveznek. A legérdekesebb számomra a Szentsír-bazilika volt, ahol vélhetően Arimateai József Krisztus testét eltemette. 1600 éve tartják a keresztény vallás szent templomának. Itt található egy vöröses márványlap, amelyre a hagyomány szerint a sírba tétel előtt lefektették Jézus ruháját. Az emberek letérdelnek, ráhajolnak, csókolják, varázserőt, energiát tulajdonítanak neki. A Sírától remek helyszín volt arra, hogy betekintést nyerjünk a zsidó kultúra elképesztő sokszínűségébe. A zsidó emberek a legkülönbözőbb ruhákat viselik, mégis összetartoznak.

Tanulásunk alatt rá kellett jönnöm,

hogy amit mi itt Szlovákiában a holokauszt oktatása címen csinálunk, az éppen az a módszer, amiről minden előadónk azt mondta: „Úgy nem szabad tanítani, hogy ...” A zsidóság része volt a modern civilizációnak, ezért a tanároknak nem a zsidó emberek meggyilkolásával kell kezdeniük a – szűkebb értelemben - Holokauszttal foglalkozó órákat, hanem a két világháború közötti európai zsidó kultúra és élet részletes bemutatásával. Nem csak a nácik népiirtó politikájára kell összpontosítani, hanem olyan személyes történetekre is, melyek megismerése képessé teszi a diákokat arra, hogy beleéljék magukat az áldozatok helyzetébe. Az elkövetők elvették az áldozatok otthonát, tárgyait, ruháit és

– ami a legfontosabb – emberi identitásukat. A náci Németország célja az volt, hogy a zsidókat megfossza emberi méltóságuktól, sárga foltokká, tetovált számokká és tömegsírok halottai-vá változtassa őket.

A Yad Vashem munkatársai nagy hangsúlyt helyeznek az áldozatok mindennapi életének és a leküzdhetetlen nehézségek között a túlélésért folytatott küzdelmük bemutatására. A tettesek és a csendes kívülállók átfogó bemutatása kivételesen nehéz feladat a tanárok számára. A diákoknak meg kell érteniük, hogy nincsenek egyszerű válaszok arra, miként volt emberileg lehetséges a brutális cselekedeteket elkövetni vagy közömbösnek maradni ilyen tömeges méretű szenvedés láttán. A Holokauszttal kapcsolatos tanulmányok részét képezi a szembesülés ilyen kérdésekkel: miért gyilkoltak zsidókat a német fegyveres erőkben szolgálók? Miért állították a koncentrációs táborok környékén lakók, hogy nem tudták, mi történik a közvetlen közelükben? Emberi dilemmákat kell bemutatnunk, és arra bátorítani a diákokat, hogy fejlesszék a kritikus gondolkodásra való képességeiket – és ne elégedjenek meg leegyszerűsített válaszokkal.

Éppen ezért megpróbálom becsempészni a tanórákba, a rendezvényekbe a Jeruzsálemben tanultakat. Bizony nem könnyű feladat! De állok elébe, hiszen nagyon sok a fehér folt, az elvégzendő feladatunk ezen a területen! ■

*PaedDr. Králik Zsuzsanna,
a Selye János Gimnázium tanára*

Feuerstein Azriel:

KELJFELJANCSI

6. fejezet 6. rész

Megérkezünk. Az este már elég hűvös. Mi lehetett olyan sürgős? Csengetünk és kis várakozás után Sári nyit ajtót. Felmegyünk a lépcsőn és a szánk táva marad. A szobában Klári, Ilus szlovákiai húga fogad bennünket, parasztruhába öltözve, a féléves Viki fiával a karján. Klári, aki mint emlékezetes férjhez ment Szedlák Artúrhoz (eljegyzés nélkül) elmeséli, azaz hivatalosan megerősíti azt, amit eddig rémhírekként hallottunk a deportálásokról és a haláltáborokról. Ő és Artúr az esküvőjük óta Artúr falujában, Giraltovcén laktak, ahol Artúr baráti kapcsolatban volt az egész vezetőséggel. Ennek köszönhető, hogy bizalmas értesítést kaptak, hogy egy héten belül deportálják az egész családot. Az összeköttetései által szerzett egy megbízható csempészt, aki áthozta Klárit és Vikit Kassára, ő maga pedig átszökött a hegyekbe az ott működő partizánokhoz, ha a németek el nem fogták.

Szóval most először is ruhákról kell gondoskodni Klári és a gyerek számára. Ennivalóra is szüksége van Vikinek, Zoltán és Sári nem mehetnek gyerektápszert vásárolni, mit mesélnének az üzletben? Az egész ügyet szigorúan titokban kell tartani, mert a rendelkezések szerint, ha valaki pár napnál tovább vendégeskedik valahol, azt be kell jelenteni a rendőrségen. Apám azt javasolja, hogy anyu szedjen össze ruhákat a sajátjából és az üzletből Klárinak, Vikinek meg az én csecsemőkori ruháimból, ételt Vikinek majd Margit, a segéd lány vásárol, akinek magának is hasonló lány van és akiben vakon meg lehet bízni. Nem kell mesélni semmit senkinek, de ha valaki mégis kérdezne valamit, akkor Klári a keresztény Sári unokahúga, aki itt van látogatóban egy pár napra. Sári igazán minden tisztelet megérdemelt, hogy hajlandó magát nem kis veszélynek kitenni, de ő határtalanul hűséges Zoltánhoz, a vak is látja, hogy szorosabb kapcsolat van köztük, Sári nem csak házvezetőnő.

Hazafelé menet, nem kis gondjaink és kérdéseink vannak. Egy hivatásos csempésszel átszökni a határon, még-

hozzá egy féléves csecsemővel?! Ez nem csak tilos, de nagyon veszélyes is. És Klári idegen állampolgár. Talán lehetne papírokat szerezni neki és a gyereknek? Talán meg lehetne magyarázni a rendőrségnek. És mi lesz, ha valaki besúgja Zoltánt és Sárit? És ha jól meggondoljuk, mi is bűntársak vagyunk. És egyáltalában, hogy hagyja egy asszony ott a férjét és elszökik csak úgy? Azt mondták nekik, hogy deportálva lesznek Auschwitzba, de hát egy csecsemővel hogy lehet valakit munkába küldeni? És ez nem is volt hivatalos értesítés, csak olyan szóbeszéd. Talán jobb lett volna, ha várnak egy kicsit és nem sietnek annyira a szökéssel? És Zoltánnál lakni? Klári egy fiatal nő és Zoltán özvegy. Igaz, hogy egy nagybácsi és ott van Sári is, de mégis. És mi történik tényleg Auschwitzban? Úgy forgolódunk a gondolatokkal, mint a macska a farka körül. A valóság túl kemény ahhoz, hogy szembenézzünk vele. De mi is a valóság?

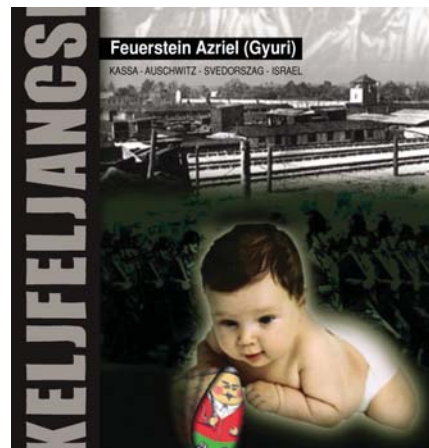
Másnap Zoltánnál vagyunk a ruhákkal és az ennivalókkal. Viki nagyon kedves kis gyerek, nem sír sokat, a ház körül kert van és ők egy belső szobában alusznak a pincében úgy, hogy a sírás nem hallatszik ki, de a biztonság kedvéért olyankor kinyitják a rádiót, de Viki mosolygós baba és Sári beleszeretett. Játsszik a gyerekekkel, Klári meséli nekünk, hogy két fiúnak sikerült Auschwitzból Szlovákiába szöknie, iratokkal és alaprajzokkal együtt. Most már pontosan tudják, hány tábor van ebben a komplexumban, ismerik a gázkamrák pontos helyét, hány kemence van a krematóriumokban. Azt mondják, hogy tűz, napi 2500 főnyi „kapacitással”, azaz ennyit lehet naponta elégetni. Tudják, ki a tábor parancsnoka, mennyi az őrség létszáma, és mindezt más forrásokból is megerősítették. Tudott az is, hogy Kelet-Európa kezd kiürülni a zsidóktól, a deportálások teljes gőzzel folytatódnak a németek által megszállt nyugati országokból is. Mi hárman csak ülünk, és nem tudjuk, mit mondjunk. Itt Klári valami olyasmit tesz, amit tulajdonképpen a vendégjoggal való visszaélésnek és pánikeltetésnek is lehetne nevezni.

„Hallgassatok ide” mondja, „én tudom, hogy nem könnyű mindezt végig hallgatni, de muszáj. Ti itt Magyarországon, ti vagytok az utolsó zsidók Európában, akik biztonságban vannak, de meg kell értenetek, hogy ez a biztonság látszólagos és ideiglenes. Ha nem többet, legalább is minden előkészületet meg kell tegyetek a menekülésre, hogy pillanatokon belül itt hagyhassatok mindent. Ha a legrosszabb bekövetkezik, ez minden figyelmeztetés nélkül lesz. Mindent, amit lehet, pénzzé kell tenni, drágaköveket venni, ami könnyen elrejtethető. Az ingatlanokat el kell adni megbízható keresztényeknek, és el kell készíteni a menekülés lehetőségét. Azt mondják, hogy pillanatnyilag Romániában szünetel a deportálás, talán el lehet ott készíteni valami menhelyet. A legjobb lenne Törökországba eljutni, onnan már könnyű átmenni Palesztinába.

Meg kell hogy értsétek” folytatja Klári a monológját, „hogy nincs semmiféle lehetőség a betegek és az öregek megmentésére, kivéve, ha képesek vagytok egy bunkert előkészíteni, teljes titoktartással, élelmiszerral és egy megbízható nem zsidó közreműködésével.” Mi ülünk, és úgy nézünk rá, mint ha kínaiul beszélne.

„Figyeljetek rám jól” ez még mindig Klári, „nincs itt helye semmi szentimentális habozásnak. Mindenki, aki képes menekülni tegyen meg minden lehetőt. A legfontosabb hogy nagyon jól gondoljátok meg, hogy kiben bíztok. Meg kell értenetek, hogy a nem zsidók, akik segítenek nektek, veszélyeztetik magukat és a családjukat, a szabadságukat, a vagyonukat és az életüket. Nagy kísértésnek lesznek kitéve, hogy a zsidókat besúgják és ezzel megszerezzék a vagyonukat. Én tudom,” fejezi be Klári, „hogy a saját érdekeim ellen beszélek, de nektek szembe kell nézni a valósággal.” ■

Folytatása következik...

EGY ÉV IZRAELBEN

Dr. Paszternák András útinaplója

XVII. rész Amikor egy álom majdnem szertefoszlik...

(2011. július 18., hétfő)

Ismét megtöröm blogom kronológiai sorrendjét, s mielőtt a Sabati élményeimről írnék, kicsit előreugrok vasárnapra és hétfőre.

Tegnap délután közel kerültem ahhoz, hogy megejtsem a Posztdok Napló záró bejegyzését, s egyben befejezem Bar-Ilani pályafutásom. Ny. L. örökbecsű mondását idézve "az élet nem egy üveg maciméz, amit el kell nyalogatni", még itt Izraelben sem. Ha diplomatikusan szeretnék fogalmazni, nemsok hiányzott ahhoz, hogy az egyetem bérszámfejtő programcseréjének áldozata legyek. Szerencsére, miután rácsaptam az asztalra, sikerült számomra megnyugtató megoldást találni a kialakult szituációra.

Egy-két álmatlan éjszaka s egy tucat elpusztított idegsejt után, ideje továbblépni.

A szakmai munka terén beindult a minták gyártása, mérése, kezdek közel kerülni a műszerkémhez. Azok közé tartozom, akik hisznek abban, hogy a mérőműszereknek lelke van, s az eredményeket nagyban befolyásolja, hogyan bánunk a készülékkel.

A pénteki intézeti Krónika és a tegnapi asztalra csapás után ideje lehiggadni.

A hétvégén ismét Ashkelonban jártam Ornánál és Yossinál. A pénteki fürdözést már említettem az előző be-

jegyzésben. Este ezzel kapcsolatban is tanultam valamit. Míg én a nagy medúzákat igyekeztem elkerülni a Földközi-tengerben, addig egyetemi évfolyamtársam és Facebook pajtásom, Ági szerint a kisebbek csípése sokkal veszélyesebb.

Szombaton sokáig aludtam, majd terülj-terülj asztalkám reggeli következett mindenféle finomsággal. A délelőtti folyamán Bet Shemesbe kirándultunk. A település 30 km-re van Jeruzsálemtől. Úti célunk a nemzeti park volt, ahol a híres cseppkőbarlangot tekintettük meg. Sok természeti szépséget láttam már az országban, lenyűgöző, hogy még cseppkőbarlang is akad a Szentföldön. A látványosság bejáratánál filmet vetítenek az üreg 1968-as felfedezéséről és a cseppkővek kialakulásáról, majd 25-30 perces séta következik a természeti képződmények között. Yossi hazafelé egy másik utat választott, így más-más tájban gyönyörködhettem oda- és visszafelé. Zöldellő szőlőültetvények, paprika, kukorica és száradóban lévő napraforgómagok szegélyezték az utat.

Egy finom ebéd, kis pihenés, s az ünnep végén már indultunk is az álmásra. A Sabat kimenetele után 21:08-kor pontosan gördült ki a vonat, hogy kb. 50 perc alatt Tel-Avivba repítsen. Most kicsit kevesebb utas volt, mint pár hete, az utolsó éjszakai vonatozásomkor.

Összegezve, sok szép élmény, látnivaló, egy jó adag bürokrácia!

U.i.: Az utóbbi napokban kicsit elha-

nyagoltam a macsekokat. Azaz ez nem teljesen igaz, mert Ashkelonban hosszú órákat töltöttem Stellával a kertben. Mostanában a meleg és a pára hatására fel-felbukkanó óriás barna, kicsit a csótányra emlékeztető bogarakkal küzdök. Pontosabban 2 naponta kb. 1 példánnyal. Az unokatesómék lépcsőházában találkoztam velük először, s ő megnyugtatóan, hogy ezek az élőlények szerves részét képezik a tel-avivi hétköznapiaknak. Szóval az előbb a szuperben felszerelkeztem egy kémiai fegyverrel is! Rettegjétek óriás repülő IZÉK!

(2011. július 19., kedd)

Csak ülök a mikroszkóp előtt, a tűszonda pásztáz fel s le,... mint a faág PomPom alatt az iskola előtt, amikor Picurra várt... déjrére érzésem van, IV. épület 1/A labor (ugye, ugye kolégák!).

Tegnap este egy postai értesítő fogadott az ajtóban. Csomagom jött Szlovákiából. Miután a Google segítségével megfejtettem a héber szöveget, kiderült a közeli postára kell érte mennem. Milyen jó, hogy pár hete megejtettem a szombat esti portyát, így már tudtam, reggel merre kell útnak indulnom a Jeruzsálem utcába.

Az estének volt még egy kimagasló pontja. Hat hét után ráakadtam a boltban kedvenc, "májízú" padlizsánkrémemre, amelyet eddig hiába kerestem. HMMM, ez az íz utánózhatatlan. El is fogyott az egész dobozka.

Reggel 8-kor már a posta előtt toporogtam. A nyitás után a 985-ös sorszámot húztam. Ok, a 980-astól kezdtek osztani.

Pár perc és kezembem volt a pakk. Sietős léptekkel hazavittem, s bár lassan mennem kellett dolgozni, muszáj volt kinyitnom. Gyermeki mosollyal az arcomon kezdtem kibontani a gondosan becsomagolt dobozt. Olyan érzés volt, mintha egy kincsesládát sodort volna a partra a tenger. Küldemény anyától és apától.

Finom, otthonos illatú kedvenc ingek, egy szarvasi póló (2009) és egy kockás rövidnadrág volt többek között benne. Gondos szüleim mellékeltek egy tábla csokit és egy játék repülőt is. Épülhet PASZTILAND Izraelbe kihegyezett városrésze!

Jó érzés csomagot kapni hazulról, kezdem érteni Nyilas Misit! ■

*Készült az Interneten folyamatosan publikált Posztdok Napló alapján –
www.kispaszi.com*

A tavasz három ünnepe

A zsidó naptár ősszel kezdődik, illetve Rosh Hashánát, az újévet, szeptemberben ünnepeljük. A számítást a földművelés határozza meg. Ősszel van a betakarítás, mielőtt a téli esők kezdődnek. A szakasz a tél. A Földközi-tenger mellett fekvő országokban csak a magas hegyekben esik a hó, az ország többi részét az eső áldja meg.

Az izraeli tél ellentétben az európaival nem nagyon hideg. Télen kezdődik a vetés, mivel a föld beszívja az esőt és a téli langyos napok elősegítik a földművelők munkáját.

De nemcsak a földművesek élvezik

ültetéssel ünnepeljük tipikus izraeli gyümölcsöket találunk. Vannak akik Tu Bisvátkor szédert csinálnak hasonlóan a peszachi széderhez. A második ünnep a Purim, ez nincs kapcsolatban a földműveléssel, a dátum az Eszter

a tél áldását, hanem én is. Pár napja, mikor a nap kihasználtam a jó időt, elmentem virágpalántákat venni. Nehéz volt választani a sok gyönyörű virág közül, biztos, hogy nemsokára visszamegyek újabbakat venni. Hazajöttem színes petúniákkal, szerény árvaszkákkal, piros és rózsaszínű muskátlival, ciklámennel és tátogókkal és más szezonvirágokkal, amelyek tavasszal a kertünket pompás színekkel fogják ékesíteni.

A tavasznak három ünnepe van. Az első a Tu Bisvát, a fák ünnepe, ezt fa-

Könyv kronológiája szerint határozták. Főleg a gyerekek beöltöznek a kedvelt jelmezükbe, óvodákban meg iskolákban jelmezversenyt és karneváli felvonulást tartanak. A harmadik ünnep az Pészach, amit a tavasz ünnepének is hívnak. Mikor Izrael fiai menekültek Egyiptomból a legtökéletesebb idő a tavasz volt, mert a sivatagi éjjelek már nem nagyon hidegek, és nappal nincs nagy meleg. Akkor még nem gondolták, hogy az aranybálvány miatt 40 évig fognak a sivatagban vándorolni.

Visszatérve Púrimhoz, ma is örömmel emlékezek a gyerekkori izgalomra mikor megkaptuk a purimi slách moneszt. Kíváncsiak voltunk, hogy mi rejtőzik a szalvétával letakart tányérban és biztosak akartunk lenni abban, hogy a mi elküldött tálunk felveszi a versenyt a kapott tállal, és ha lehet, magasabb szinten lesz. Ma legtöbbször előre készített tálal vesznek, a szupermarketban, talán hozzátesznek egy üveg bort és azt adják tovább.

Mi szeretnénk visszaállítani a régi slách monesz dicsőségét. A következő 2 könnyű recept nem kíván se sok munkát, se különleges konyhai felszerelést. A receptek összekötik a három tavaszi ünnepet mivel Tu Bisváti aszalt gyümölcsöt használjuk és a receptet Pészachkor is alkalmazhatjuk.

Csokis datolya dióval és mandulával

A hozzávalók: 10 dkg keserű csokoládé, 10 dkg jó minőségű tejszokoládé, 10 dkg fehér csokoládé, 15 dkg vaj, 1 kis pohár meggy és csokoládé likőr, 25 dkg aszalt datolya, dió, mandula.

Az elkészítése: a datolyát késsel felvágjuk, kimagozzuk és a mag helyett teszünk egy diót vagy mandulát. Mikróban vagy lassú tűzön felolvasztjuk mindegy külön-külön a csokoládékat, 5 dkg vajjal és egy kis likőrrel ízesítjük. Minden datolyát bemártunk a csokoládémasszába. Színek szerint pergament papíron szárítjuk és papírkosárkákban találjuk.

Csokis és meggyes marcipán golyók

A hozzávalók: a fenti recept első 5 összetevőjét használjuk. 30 dkg marcipánmassza, 15-20 db likőrös meggy.

Az elkészítése: a marcipánból kis golyókat formázunk, minden golyóba teszünk egy likőrös meggyet. A golyókat a csokoládés masszába mártjuk, pergament papíron szárítjuk és papírkosárkákban találjuk. Lehet díszíteni mind a két édességet darált kókusszal, vagy az ellenkező színű csokoládéval, a sötétre a fehér csokiból cseppenteni vékony szálat, és a fehér csokisra a sötétekből.

Jó étvágyat! ■

Orna Mondschein

Židovské učenie hovorí: „Zachrániť jedného človeka je ako zachrániť celý svet.“

Dokumentačné stredisko holokaustu od roku 2005 v spolupráci a s podporou Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu pôsobí na poli vzdelávania pedagógov stredných a základných škôl. V spolupráci so vzdelávacím centrom World Holocaust Center v Yad Vashem v Jeruzaleme a Izraelskou ambasádou v Bratislave pripravili seminár pre slovenských učiteľov SŠ a ZŠ, ktorí sa dlhoročne zaoberajú na vyučovacích hodinách i mimo nich problematikou holokaustu.

Vďaka svojej práci, projektom a odbornému životopisu som sa dostala medzi 23 pedagógov z celého Slovenska, ktorí sa zúčastnili na vzdelávacom seminári v Izraeli. Seminár sa konal v dňoch 2.12. – 10.12. 2012 a jeho obsahom bola hlavne história židov v diaspóre a v 20. storočí v európskom kontexte. Dôraz bol kladený nielen na faktografiu, ale aj na metódy a techniky pri vyučovaní o holokauste. Seminár bol tlmočený do slovenského jazyka, takže nebolo podmienkou ovládanie anglického jazyka. Každý absolvent seminára dostal certifikát, pretože seminár je akreditovaným vzdelávacím programom v Izraeli.

Jad Vašem – pamätník obetí a hrdinov holokaustu, bol postavený v Jeruzaleme na hore Har Hazikaron. Ide o rozsiahly komplex budov, pomníkov, sôch a parkov. Poslaním pamätníka je dokumentovanie histórie židovského národa v období holokaustu, uchovanie pamiatky šiestich miliónov židovských obetí a odovzdanie odkazu holokaustu ďalším generáciám. V Jad Vašem sú pamätníky a múzeá: Múzeum histórie holokaustu, Múzeum umenia holokaustu, Dvorana mien, Pamätná dvorana, Pamätník detí, Údolie komunít, Alej a Záhrada spravodlivých, Pamätník deportovaných.

Pri pamätníku bola v roku 1963 zriadená Komisia na rozpoznanie spravodlivých, vedená najvyšším Izraelským súdom, ktorá udeľuje titul Spravodlivý medzi národmi ľudom, ktorí zachránili Židov počas holokaustu.

Na otvorení seminára sa zúčastnili viacerí významní hostia, medzi nimi veľvyslanec Slovenskej republiky J.E. Radovan Javorčík, riaditeľka Medzinárodnej školy pre štúdium holokaustu Jad Vašem Dorit Novak, riaditeľka európskeho oddelenia Richelle Bud Caplan, Dr. Chava Baruch a Miriam Mouryc, pracovníčky Medzinárodnej školy Jad Vašem. Slova sa ujal veľvyslanec, ktorý povedal, že „pre nás, ktorí sme sa narodili po roku 1945, sú pamätníky takej strašnej minulosti výzvou, aby sme na ňu nezabudli. Musíme si zároveň uvedomiť ukrutný paradox, že tí, čo prežili holokaust a Boh im dovolil prežerať dnes muzeálnu dokumentáciu, sami sú dokumentmi histórie.“ Počas školenia sme sa zoznámili s rôznymi témami, ako holokaust a genocídy v 21. storočí, podstata judaizmu, úloha giet, židovská hudba a poézia počas holokaustu atď. Oboznámili nás s tým, ako máme učiť o prenasledovaní a izolácii, o židovskom živote a o antisemitizme, bola diskusia o pedagogických prístupoch, rozbor prezentácií, pedagogický workshop, používanie filmov vo vzdelávaní o holokauste... Stretli sme sa s preživšími, navštívili sme synagógu a šábesové bohoslužby.

Jad Vašem podporuje dialóg medzi minulosťou, prítomnosťou a budúcnosťou s cieľom inšpirovať svojich návštevníkov, aby pracovali na lepšej budúcnosti pre ľudstvo ako celok. Antisemitizmom v školách sa možno zaoberať spontánne, podnetom môže byť prejav antisemitizmu v triede, v škole alebo v širšej komunite. V každom prípade, reagovanie na antisemitizmus je multidisciplinárna úloha, pričom k téme samotnej možno pristúpiť na viacerých predmetoch, ako je napríklad občianska náuka, literatúra, umenie, dejiny atď. Jeden z našich učiteľov, Daniel Rozenga, nám povedal, že v Európe opäť dvíhajú hlavy neofašisti, proti ktorým sa treba postaviť. „Ak budeme k nim ľahostajní,“ zdôraznil, „príslušníci budúcich pokolení budú navštevovať nové, podobné tábory“... Nemôžeme to dopustiť a nemôžeme byť ani ľahostajní voči dnešným hlasom z Rakúska, Bavorska či Maďarska, podľa ktorých sa história začína až po roku 1945.

Patrím medzi pedagógov, ktorí cítia potrebu riešiť otázky týkajúce sa súčasného antisemitizmu. Som si istá, že nielen pre mňa to bol neskutočne silný zážitok.

„...strom sa začína spamätávať z najhoršieho, ale spomienky sú ešte veľmi živé a rana otvorená.“ ■

PaedDr. Králik Zsuzsanna

SLOVENSKÁ ÚNIA ŽIDOVskej MLÁDEŽE
VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

XVIII. PURIMOVÝ PLES

**2. 3. 2013 O 19:00
HOTEL BONBÓN
BRATISLAVA**

ÚČINKUJÚCI:
THE CELLMATES
PRESSBURGER KLEZMER
BAND S TANEČNÝM MAJSTROM
FRAGILE

TANEČNÉ VYSTÚPENIE
KAROLA BRÜLLA
A VIKTÓRIE BOLENDER

SKETCH SHOW
V PODANÍ DANIELA ŽULČÁKA,
DANIELA FISCHERA A LUKÁŠA DÓZU

BOHATÁ TOMBOLA
A TANEČNÁ ZÁBAVA
DO RÁNA

Cena VIP lístka je 100 €, cena bežného lístka je 70 €, cena pre členov SÚŽM (študenti a rodičovská dovolenka) je 30 €. Lístky si môžete zakúpiť v kancelárii SÚŽM 10, 17. a 24. 2. od 16.00 do 18.00. Rezervácie možné na: purimovy.ples@gmail.com

Pamätný deň holokaustu a sviatok Tu Bi Švat

Na 15. deň mesiaca Švat oslavujeme nový rok stromov a ovocia. V tomto roku tento deň pripadol na koniec januára, keď je aj medzinárodný spomienkový deň holokaustu. V Komárne sme toto oslavovali naraz. Nevedel som si predstaviť, ako je možné preklenúť priepasť medzi dvoma takýmito dňami. Žiaľ, túto úlohu sa nám nepodarilo úplne vyriešiť, čo podľa mňa ani nie je možné. Nie je jednoduché spojiť veselý sviatok so smútočným dňom.

Medzi hosťami sme mali možnosť privítať primátora mesta Komárna dr. Antona Mareka, viceprimátora dr. Tomáša Nováka, riaditeľku Múzea Györgya Klapku z Komáromu pani Emese Számadó, poslanca NR SR a riaditeľa Gymnázia J. Selyeho Imricha Andruska a celý rad záujemcov.

Dr. László Csősz, spolupracovník Dokumentačného strediska holokaustu v Budapešti mal mimoriadne zaujímavú a aktuálnu prednášku o období Hort-

hyho. Tomuto zodpovedalo aj množstvo otázok po prednáške. Následne hovorila Szilvia Czingel, ktorá pri príprave jedného interview náhodou získala kuchársku knihu písanú v období holokaustu, čo je unikátne, ba až nepredstaviteľné. Päť žien v priebehu holokaustu bez akýchkoľvek pomôcok popísalo presné dávky, ingrediencie v tejto kuchárskej knihe. Mihály Csíkszentmihályi vo svojej knihe Flow – plynutie sa vyjadruje o zážitku flow. Táto teória sa mnohokrát používa aj na pracoviskách. Zásadou je, že človek realizuje takú činnosť, v priebehu ktorej sa nezaobera tým, ako plynie čas, úplne sa zahĺbi do určitej činnosti. Podľa Csíkszentmihályiho bolo pre prenasledovaných v období hrôzy počúvanie štebotu vtákov zážitkom flow.

Po predstavení kuchárskej knihy hovoril rabín z budapeštianskej synagógy

Dr. László Csősz

na ulici Páva Peter Yoel Totha o tom, ako je Tu Bi Švat popísaný v Tanachu, resp. čo znamená pre Židov. Z prednášky vyplynulo, že v judaizme hrá príroda veľmi dôležitú úlohu.

Po prednáške pána rabína nasledovala spoločná poobedňajšia modlitba a následne recitácia Kadišu.

Komárňanská ŽNO opäť ukázala, čo dokáže. Podľa tradície sviatku sme mali možnosť ochutnať 15 druhov ovocia. Organizátorom ďakujeme za úspešnú prácu! ■

Dóri Miklós

Spravodliví medzi národmi

Život so sebou prináša situácie, v ktorých mnohí zlyhávajú len preto, lebo nemajú odvahu pozrieť sa pravde do očí. Hrdinami sa totiž môžu stať len tí, ktorí neodvracajú zrak iným smerom a osud blízkych im nie je ľahostajný.

Štát Izrael a izraelské múzeum Yad Vashem každoročne udeľujú ocenenie „Spravodliví medzi národmi“, aby tak vyjadrili úctu a nesmierny obdiv nad veľkými činmi obyčajných ľudí, ktorí neváhali riskovať vlastný život, aby zachránili iných – židovských spoluobčanov v núdzi, ktorí boli počas II. svetovej vojny prenasledovaní. K dnešnému dňu to významné ocenenie dostalo 548 Slovákov, ktorých mená sú navždy vytesané do kameňa v spomínanom múzeu, aby ich veľké činy nezmazal ani čas.

30. januára 2013 sa Primaciálny palác v Bratislave stal dejiskom ďalšieho udeľovania cien „Spravodliví medzi národmi“. Z rúk veľvyslanca štátu Izrael na Slovensku, J.E. Alexandra Ben-Zviho, si cenu prebrali potomkovia statočných Slovákov, na ktorých môže byť národ právom hrdý. Pozvanie na slávnostnú ceremóniu prijali aj aj prezident Slovenskej republiky, Ivan Gašparovič, pre-

miér Róbert Fico, primátor mesta Bratislavy Milan Ftáčnik a mnohé iné významné osobnosti kultúrneho, politického a spoločenského života.

Prvými z ocenených boli Jozef a Mária Chladní, za ktorých prebral cenu ich syn Jozef Chladný. Títo výnimoční ľudia zachránili počas vojny rodinu Bodnerových: Emanuela Mendela Bodnera, Dinu Doru Bodnerovú a ich synov Yosefa a Naftaliho. Z rodiny dnes žije už len pán Yosef Bodner, ktorý sa ceremónie osobne zúčastnil a s úsmevom odpovedal na početné otázky novinárov. V čase vojny mal už 19 rokov, takže si príbeh zachrany svojej rodiny veľmi dobre pamätá. So svojimi záchrancami, rodinou Chladných sú opäť v kontakte a spája ich silné puto priateľstva a vďačnosti.

Ďalšími ocenenými boli Ján a Anna Mackovjakovi, ktorým za život vďačí Valéria Polgárová a jej syn Walter. Cenu prišiel prevziať pán Ján Mackovjak, vnuk záchrancov. Títo jednoduchí ľudia preukázali nesmiernu odvahu a urkyli Valériu a Walter, čím ich zachránili pre istou smrťou. Doktor Juraj Polgár, manžel Valérie toľko šťastia nemal. V septembri 1944 bol brutálne zastrele-

ný príslušníkmi nemeckého gestapa a vhoďený do jamy, ktorú si sám vykopal. Jeho syn a manželka prežili vďaka Jánovi a Anne, Spravodlivým medzi národmi.

Poslednými zo záchrancov boli Alexander a Katarína Režní. Ocenie štátu Izrael za statočnosť svojich starých rodičov na ceremónii prevzal vnuk Zdeňek Šťastný, ktorý sa na záver v krátkosti prihovril všetkým prítomným. Podotkol, že v príbehu zachrany pomáhali viaceré rodiny, ktorých potomkov sa z rôznych dôvodov nepodarilo vypátrať. Sám zároveň vyjadril úctu svojim starým rodičom za to, že dokázali prekonať strach a urobiť naozaj hrdinský čin. Zachránili židovskú rodinu z Bratislavy- Ernesta Neuratha jeho manželku Lenku a ich jediného syna Róberta. Po celé roky rodina Neurath udržiavala kontakt so svojimi záchrancami a ich potomkami prostredníctvom osobných návštev a poštovej komunikácie. Róbert odišiel so svojou matkou do USA, kde žije dodnes.

Veľvyslanectvo štátu Izrael na Slovensku v mene celého izraelského národa aj touto cestou vyjadruje úprimnú vďaku všetkým oceneným, aj tým, pre ktorých nebolo možné ocenenie osobne prebrať. ■

Zdroj: Tlačová správa Izraelského veľvyslanectva v Bratislave

Nadviazanie kontaktov

Po smrti nášho priateľa, bývalého predsedu ŽNO v Székesfehérvári Mátyása Jávara, zvolili za predsedu Istvána Neubarta. Blahoželáme mu k novej funkcii. Nadviazali sme kontakt s pánom predsedom, veríme, že ho zanedlho budeme môcť pozdraviť u nás v Komárne. ■

Dar Gizelly Strasszer

Od pani Gizelly Strasszer sme obdržali vzácne dokumenty, medzi nim aj originál listu o oslobodení jej otca Lászlóa Strasszera. Dokumenty sme uložili v našom mikromúzeu Ármina Schnitzera. Veríme, že viacerí z vás ju budú nasledovať a odovzdajú nám vzácne dokumenty! Ďakujeme! ■

Krátke správy

☆ Spravodaj, Komárňanskú židovskú náboženskú obec a klub Šalom podporili: rodina Rybár (Rimavská Sobota) a darcovia, ktorí si priali zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ ŽNO v Debrecíne usporiada 7. - 9. júna t.r. tradičnú konferenciu. O účasti komunity z Komárna rokoval v Debrecíne koordinátor Tamás Paszternák s hlavným usporiadateľom konferencie Zsoltom Hellerom.

☆ Dokončili sme práce na vyúčtovaní konkurzov realizovaných v priebehu roku 2012.

☆ Naša ŽNO sa aj v tomto roku zapojí do seriálu akcií programu Komárňanských dní. Dňa 28. apríla pri príležitosti sviatku Lag Baomer otvoríme dvere Menházu, ako aj synagogy. O podrobnostiach sa dočítate v budúcom čísle Spravodajcu.

☆ V piatok 22. februára navštívia Menház v rámci výchovného programu študenti strednej školy z Veľkého Mederu. Cieľom ich návštevy je spoznanie židovských pamiatok Komárna.

Žiadame Vašu podporu

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962

SWIFT: GIBASKBX

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804

SWIFT: OTPVSKBX

Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Múr nárekov v Jeruzaleme

Židovské učenie hovorí: „Zachrániť jedného človeka je ako zachrániť celý svet.“ Náš článok na strane 4.

Purim v Komárne

ŽNO v Komárne Vás pozýva na Purimové stretnutie klubu Šalom, ktoré sa uskutoční v rámci programu „Aj my sme tu“ **v nedeľu 24. februára 2013 o 14:30 hod.** v sále Zoltána Wallensteina. Z programu: o sviatku bude hovoriť Mihály Riszovannij, čítanie Megily, tombola pri príležitosti sviatku Purim a prekvapenia, purimové dobrôtky – pochútky: hamanové taštičky, barches, tradičný kakaový koláč a iné.

Prednáška Zuzany Vitálovej o Franzovi Lehárovi, rodákovi z Komárna. (Z. Vitálová je z Bratislavy a zaoberá sa muzikálnou terapiou). Vstup je bezplatný! Srdečne vás očakávame! ■

PA

Purimové stretnutie klubu Shalom v roku 2012

Sederový večer

Náša ŽNO v Komárne aj v tomto roku usporiada tradičný sederový večer, ktorý sa uskutoční **v utorok 26. marca 2013 (druhý večer) – o 18.00 hod** v Židovskom kultúrnom a spoločenskom centre v Menháze, v sále Zoltána Wallensteina. Cena kóšerovej večere je 3,- eurá. Prihlásiť sa môžete do 17. marca 2013 na adrese kile@menhaz.sk alebo na sekretariáte ŽNO, tel. č.: 7731-224. ■

Objednajte si!

Barches a kóšer pečivo (napr. kakaový koláč) si môžete na sekretariáte objednať v nasledujúcich dňoch: 22. februára, 15. marca. Tel: 7731-224, e-mail: menhaz@menhaz.sk. Objednávky, prosím, zašlite vždy do stredy. Prajeme vám dobrú chuť! ■

Židovská náboženská obec Galanta

Oznamujeme Vám že 7.Adar 5773 pripadá na **17. februára 2013** t.j. nedeľa **od 9.30 hod.** podľa starých tradícií naši členovia navštívia každú rodinu zároveň Vás pozývame do našej modlitebne, kde sa o 15.30 hod. bude konať bohoslužba, po ktorej prednesie pán rabín Baruch MYERS - HESPED (kázeň) po kázni bude CHEVRA SUDA spoločné posedenie kde si spomenieme na zosnulých súvercov za uplynulý rok. Tešíme sa na spoločné stretnutie. ■

Predstavenstvo ŽNO